

Oponentský posudek na bakalářskou práci Petry Schurdakové *Metamorfózy lidských osudov v obci Lomnička*

Práce se zabývá dvěma zlomovými událostmi v dějinách obce Lomnička v průběhu 20. století a jejich recepcí (bývalými) obyvateli této vesnice. Autorka sama deklaruje, že se jedná o kombinaci kvalitativní metody a orální historie.

Za nejvíce problematické považují již samotné prvotní nastavení práce. Autorka nikde dostatečně nevysvětluje, jak určila jaké okamžiky v dějinách vesnice byli pro Lomničku a její obyvatele nejdůležitější. Jestliže se rozhodla v práci analyzovat rozhovory, měla by dát svým respondentům prostor, aby sami definovali důležité momenty. Jakmile jsou jako zlomové určeny některé události předem, logicky to deformuje vnímání odpovědí a také celý rozhovor, protože je veden jako částečně strukturovaný a otázky na vybrané události jsou respondentům předkládány rovnou. To není v příliš velké shodě s deklarovanou metodou orální historie ani kvalitativních rozhovorů. Deklarované použití grounded theory a orální historie by podle mne nemělo nastat až v dané fázi. Jak může autorka tvrdit, že se jedná o indukci bez předpokladů, když nejprve sama vybírá, co považuje za podstatné a pak tím směrem vede i svoje respondenty?

V textu citelně schází větší vysvětlení původu a pozic jednotlivých respondentů. Zejména se to týká jejich vztahu k odsunutým vesničanům německého původu (až z citátů zjišťujeme, kdo měl německé předky). Vzhledem k tomu, že v tomto typu práce ani nemůžeme příliš zevšeobecňovat naše zjištění by bylo zajímavější věnovat více prostoru osudům jednotlivých respondentů (což by také více ladilo s onou orální historií). Také by asi stálo za to více se v textu zamyslet nad daným vzorkem. Pouze jedna respondentka v současnosti ve vesnici žije. Ostatní se z ní již odstěhovali. To jistě ovlivňuje jejich vztah k vesnici. Respondenti také zjevně vzpomínají na dávnější události (dětství po 2. světové válce a 60. léta), proto se ani jejich výpovědi nemohou interpretovat jako objektivní a neměly by se zevšeobecňovat ani z nich vycházet při vysvětlování postojů a jednání dalších osob. Zvolený přístup naopak volá po osobnějším pojetí, které více reflektuje, jak byly jednotlivé osudy ovlivněny vybranými událostmi.

V analytické části věnované přistěhování Romů do vesnice autorka opakovaně nejprve shrnuje to, co následně překládá v citátech. Použití takového množství citací se pak jeví nadbytečné a čtenář získává pocit, že čte neustále to samé. Také jsou zde opakovány a velmi rozvedeny popisy toho, co se dělo. Bylo by vhodné věnovat se více struktuře textu a vést ho například od obecných témat ke konkrétnějším a také více analyticky rozebrat, proč je právě ztráta dle autorky hlavním tématem, které v rozhovorech nachází.

Na straně 31 dole a 32 nahoře je nejasně vyznačen citát z literatury. Není jasné, kde začíná. Pravděpodobně zde měly být uvnitř textu využity jednoduché uvozovky. Jinak jsou ovšem literatura i citace z rozhovorů uváděny správně. Jazyková a stylistická úroveň je dostatečná (použití první osoby je v daném typu textu přijatelné), alespoň co mohu soudit - vzhledem k tomu, že text je napsaný slovensky.

Psát daný typ textu je poměrně složité a jasná pravidla příliš neexistují. Autoři se musí nechat do velké míry vést svým "citem", znalostí tématu a zkušeností. Je proto jistě možné, že názor, uvedený v tomto posudku, nemusí být sdílen jinými čtenáři.

Práce je doporučena k obhajobě s navrhovaným hodnocením velmi dobře v případě dobré obhajoby a odpovědí na výše popsané výtky, protože splňuje všechny základní požadavky

na bakalářskou práci kladené a nebyly nalezeny žádné velmi závažné problémy, které by přijetí práce bránily.

Anna Kopecká